

Neenakost v dostopu do paliativne oskrbe po svetu in v Sloveniji

Golob N, Ebert Moltara M

Izhodišča. Paliativna oskrba je aktivna, neprekinjena in celostna oskrba, ki obravnava fizične, psihološke, duhovne in socialne stiske bolnika s kronično napredovalo neozdravljivo boleznijo in njegovih bližnjih v času bolnikove bolezni kot tudi po smrti bolnika.

Čeprav jo prepoznavamo kot človekova pravica, ostaja v veliki meri nedostopna. Povpraševanje po njej pa zaradi staranja prebivalstva in naraščajočega bremena kroničnih bolezni vztrajno raste. Medtem ko se v bogatejših delih sveta osredotočajo na širitev možnosti dostopa in vključevanja vanjo, se v državah v razvoju soočajo s pomanjkljivo preventivo, diagnostiko in možnostjo zdravljenja in zato veliko potrebo po negi ter osnovni paliativni oskrbi. Kulturne razlike, pomanjkanje usposobljenih strokovnjakov, omejena dostopnost opioidov in pomanjkljiva politična prizadevanja še poglobljajo neenakosti po svetu.

Zaključki. Paliativna oskrba, zgodovinsko zasidrana v verski in dobrodelni dejavnosti, se je v sodobni obliki razvila iz gibanja hospic in je danes že marsikje prerasla v medicinsko specialnost. Pa vendar se dostop tudi med razvitimi državami in regijami v državah razlikuje. V nekaterih državah beležimo visoko stopnjo integracije paliativne oskrbe v medicinsko stroko, vidimo pa tudi razlike v udejanjanju storitev ter v uporabi opioidov. V Afriki, Latinski Ameriki in delih Azije še vedno ni širše možnosti zagotavljanja paliativne oskrbe.